

A pécsi egyetem fokozottabb állami támogatást követel

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Pécsről jelentik: A pécsi egyetem fejlesztése érdekében csütörtökön Pécsen értekezlet volt, amelyen dr. Imre József rektor elnökölt. Az értekezlet meglehetősen keserű hangulatban állapította meg, hogy a kormány a debreceni és a szegedi egyetem érdekében óriási áldozatokat

hoz, míg a pécsi egyetem közelről sem kap ilyen támogatást. Elhatározták, hogy feliratot intéznek a pécsi egyetem fejlesztése érdekében az országgyűlés mindkét házához és annak tagjaihoz és különösen a dunántúli képviselőket kéri fel, hogy a feliratot támogassák.

Az osztrák közalkalmazottak passzív rezisztenciája a kormánykoalíció felbomlására vezet?

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bécsből jelentik: A tisztviselőjavaslat vitája a nemzetgyűlés plénumában meglepetésszerűen elmaradt. A javaslatot levették a napirendről és a kulisszák mögött tárgyalások indultak meg abban a reményben, hogy sikerülni fog békés uton megoldani a közalkalmazottakkal támadt konfliktust. Főleg a szociáldemokraták vetik latba befolyásukat, hogy

a közalkalmazottakat a passzív rezisztencia beszüntetésére bírják.

A szociáldemokraták ezzel a sakkhuzással kényszerhelyzetbe akarják hozni a nagynémet pártot, hogy annak tagjai a tisztviselőjavaslat tárgyalásánál a közalkalmazottak követelése mellett foglaljanak állást. Minthogy pedig a nagynémet párt a kormánykoalícióhoz tartozik, könnyen előállhat az a helyzet, hogy a nagynémet párt magatartása kormányválságra vezethet. A többségi pártok oly módon akarják a szociáldemokraták taktikáját ellensúlyozni, hogy tárgyalásokat kezdtek a közalkalmazottak 25-ös bizottságával, a helyzet azonban egyelőre bizonytalan.

A passzív rezisztencia pedig egyre tovább

tart. A levélpostai forgalomban egyre nagyobb a késedelem és

a kézbesítellen postaküldemények most már valósággal eltörölvesztik a postahivatalokat.

A helyzetet még jobban elmergesítették a különböző pártok intrikái. A német nemzeti párthoz tartozó postaalkalmazottak szervezetei ma délután már hajlandónak mutatkoztak beszüntetni a passzív rezisztenciát, míg a keresztényszocialisták továbbra is kitarának a passzív rezisztencia mellett, még pedig az elterjedt hírek szerint a kormányhoz közel álló körök állítólagos titkos utasítására. Magyarázata ennek az, hogy a kormány mindenáron meg akarja akadályozni, hogy a nagynémet pártnak a közalkalmazottak érdekében indított akciója sikerrel járjon, mert ebben az esetben

a koalíció felbomlására és kormányválságra kerülne sor.

A szakszervezeti és politikai harc súlyát természetesen a kereskedelem és az ipar viseli, amely most közvetlenül karácsony küszöbén óriási károkat szenved.

Az egyetemi és főiskolai ifjúság emlékirata a kultuszminiszterhez az egyetemi tüntetésekről

Azok a körülmények, amelyek ha nem is mentik, de érthetővé teszik az ifjúság legutóbbi spontán felháborodását — A szociális nyomoruságot nem lehet kiküszöbölni internátusokkal és kollégiumokkal

(A Délmagyarország munkatársától.) A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének van egy hivatalos közlönye, a MONE, amint a bürokratizmus isteni nyelve felé hajló orvoskörökben mondják, orvostársadalmi szemle. A kiváló orvosi újság legutóbbi számához egy négyoldalas mellékletet adott, amely nem egészen orvostudományi vagy társadalmi kérdésekkel foglalkozik, hanem

a magyar egyetemi és főiskolai ifjúságnak a kultuszminiszterhez intézett emlékiratát tartalmazza.

Az emlékirat november 20-án kelt, tehát elég későn került nyilvánosságra, de most is értékes dokumentum és mindenha az marad. Érthető tehát, ha részint ismertetjük, részint szöszerint idézzük.

Kiderül az első bekezdésből, hogy a magyar ifjúság majd minden esztendőben felküldte képviselőit a kultuszminiszterhez, részben azért, hogy feltárják azokat a sérelmeket, amelyek mindig új és új izgalmak kiváltásával zavarták meg az egyetemek tanulmányi rendjét és békéjét. A legutóbbi események kapcsán további tájékoztatásra azon szeretetteljes kijelentések révén is felbátorítva érzi magát az ifjúság, amelyekkel — mondja az emlékirat — »Nagyméltóságod az ifjúságot a parlamentben különböző oldalról jövő nemtelen támadások ellen ismételtlen megvédeni méltóztatott«.

A harmadik bekezdésben, amely most következik, köszönetet mondanak a kultuszminisz-

ternek és rátérnek azokra a körülményekre, amelyek az ifjúság legutóbbi spontán felháborodását

ha teljes egészében nem is mentik,

de minden magyar ember előtt érthetővé teszik. E körülmények sorában a memorandum szerint három tényező szerepel és pedig

a magyarországi sajtó egy részének magatartása, másodsor a módosító numerus claususon ejtett újabb rés és harmadszor egyes egyetemeken, de különösen a debreceni egyetemen eszközölt felvételek módja.

A sajtóról, már a sajtónak erről a részéről még csak annyit mond az emlékirat, hogy a magyar ifjúság mélységesen megveti, viszont gyűlöli és

benne találja meg minden izgalmának és felháborodásának egyik legfőbb okát.

A második ok folytatja szóról-szóra az emlékirat, az a körülmény, hogy a kultusz-kormány

annak ellenére, hogy a törvény a tanári testületekre ruházta az egyetemi felvételek jogát,

— oly időben, mikor már az egyetemi felvételek megszűntek s több magyar ifju, kinek a felvételi engedélye megvolt, pénz hiányában nem tudott beiratkozni. — újabb zsidók fel-

vételét rendelte el, amit lehet magyarázni bármiként, de a meztelen tény mégis az, hogy újabb rést, újabb lágitást jelent a módosított törvényen is.

A harmadik ok: az egyetemi felvételek módja. Annak ellenére, hogy

a magyar ifjúság a numerus clausus módosítása alkalmával ígéretet kapott, hogy minden marad a régiben, sőt bizonyos javulás is kilátásba helyeztetett a számarányi illetőleg,

egyes egyetemeken, de különösen a debreceni fakultásokon, a zsidóság arányszáma tetemes növekedést mutat, az orvosi és jogi fakultásokon például 6-ról 22—23 százalékra ugrott fel.

A következő bekezdés hangoztatja a miniszter előtt, hogy az egyetemek nyugalma csak látszólagos és csak egyetlen módon őrizhető meg: a sérelmek megnyugtató orvoslásával. Az ifjúság vezetői a rendért nem is vállaltak felelősséget, noha tisztában vannak azokkal a beláthatatlan következményekkel, amelyek az esetleges újabb zavargásokból származhatnak és

hogy ezek a zavargások a kormány bel- és külpolitikai helyzetét rendkívül megnehezítik.

Az ifjúságot — mondja az emlékirat — két igen fontos szempont vezeti, amikor rendületlenül ragaszkodik a numerus clausus eredeti értelmezéséhez. Az egyik a nemzeti érdek, a nemzeti tisztaság szempontja, amelynél fogva meg akarják menteni ezt a nemzetet az értelmiség fertőzésétől, a vörös mételetől és vissza akarják téríteni minden téren az ősi eredeti magyar szellemet. A másik a szociális szempont. Ezt a kérdést — mondja szóról-szóra az emlékirat —

ezt a szociális nyomoruságot nem lehet internátusokkal és kollégiumokkal kiküszöbölni.

Az emlékirat a következő két irányu kérdéssel végződik:

— Méltóztassék megnyugtani bennünket arra nézve, hogy többé a jövőben utólagos felvételek nem lesznek s méltóztassék az egyetemeket és főiskolákat utasítani, hogy a törvényt helyesen úgy értelmezzék, amint azt a budapesti egyetem értelmezte és betartotta!

A kultuszminiszter válasza még nem ismeretes, hiszen bizonyára még el sem készült. Érdekes lenne majd megismerni. Egészen bizonyos azonban már ma is, hogy az egyetemi és főiskolai ifjúság megírta ezt az emlékiratot és 1928 november 20-iki dátummal elküldte a kultuszminiszternek. Bizonyos továbbá, hogy megjelent és olvasható egy orvostársadalmi szemle melléklete gyanánt.

Pokolgépes merénylet egy lengyel lapkiadó ellen

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Lembergől jelentik: A mai Mikulás ünnepel kapcsolatban a nemzeti demokrata párt lapjának, a Szłowo Polszke-nek kiadótulajdonosa egy csomagot kapott. Amikor az igazgató felbontotta a csomagot, az abban elrejtett pokolgép felrobbant, összetörte a szoba burkolatát és az igazgatót súlyosan megsebesítette.

Elkészült a francia szerzetes-javaslat

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Párisból jelentik: A mai minisztertanács véglegesen megszövegezte a szerzetes rendek visszatéréséről és a lefoglalt szerzetesi vagyonok visszaszolgáltatásáról szóló javaslatot, amelynek szövege körülbelül ugyanaz, mint volt a kormányválságot megelőzően. A minisztertanácsban Briand bejelentette, hogy pénteken reggel Luganóba utazik, hogy azután hétfőn Genfben résztvegyen a kezdődő népszövetségi ülésen.